

Usługi ekosystemów a korzyści w kontekście rachunków środowiskowo-gospodarczych

Współcześnie dostrzega się silną potrzebę dążenia do rozwoju zrównoważonego, który kładzie równomierny nacisk na trzy obszary: społeczny, gospodarczy i środowiskowy. Istnieją dobrze rozwinięte miary badania poziomu dwóch pierwszych kapitałów, natomiast potrzebne są dalsze badania nad sposobami szacowania kapitału naturalnego. Najnowszym podejściem do tego zagadnienia są metody oceny i wyceny usług i korzyści ekosystemów. Nie pozwalają one jednak na porównanie kapitału naturalnego ze społecznym i gospodarczym. Potrzebne jest stworzenie ustandaryzowanego, precyzyjnego sposobu integracji tych metod z rachunkami narodowymi.

Celem projektu jest stworzenie spójnej metodologii określania roli usług i korzyści ekosystemów w lokalnej gospodarce w kontekście rachunków środowiskowo-gospodarczych. W projekcie wykorzystamy koncepcję usług ekosystemów, połączymy wyniki oceny i wyceny usług z korzyściami oraz przyporządkujemy je produktom i usługom w lokalnej gospodarce.

Projekt rozwija metody wyceny usług ekosystemów i integruje je z rachunkami narodowymi. Do metod tych zalicza się funkcję produkcji, cen hedonicznych oraz metody kosztowe (odtworzeniowa, kosztów podróży). Pozwolą one określić jaki udział korzyści z ekosystemów stanowią w istniejących produktach i usługach ujmowanych statystycznie w rachunkach narodowych.

W projekcie wykorzystujemy dotychczasowe osiągnięcia naukowe i narzędzia w zakresie Systemu rachunków środowiskowo-gospodarczych – SEEA (System of Environmental and Economic Accounting), w szczególności zawartych w raporcie Doświadczalne ekosystemowe rachunki – EEA (Experimental Ecosystem Accounting). Zawierają one ogólne wytyczne do tworzenia satelitarnych rachunków środowiskowo-gospodarczych, jednak nie precyzują relacji pomiędzy ekosystemami, ich usługami, a korzyściami i społecznym dobrobytem. Projekt podejmuje tę tematykę.

Rachunki środowiskowo-gospodarcze pozwalają odzwierciedlić relacje między działalnością człowieka a stanem środowiska, a tym samym zapewnić monitorowanie celów zrównoważonego rozwoju. Ich rozwój wspierany jest przez Unię Europejską i ONZ. Komisja Statystyczna ONZ poprzez Forum Ekspertów badających SEEA-EEA zidentyfikowała ich główne braki metodyczne i pola rozwijania badań naukowych. Nasz projekt wpisuje się w te braki poprzez prowadzenie badań metodologicznych na temat powiązań między ekosystemem, korzyściami w odniesieniu do rachunków narodowych oraz pogłębianie tych badań o moderowane badanie fokusowe mieszane z udziałem interesariuszy.